

Januariusz Janikowski

Marianki, pow. Rypin. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 100-101

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAŁUSY WIELKIE, pow. Częstochowa
Stanowisko 1

Muzeum w Częstochowie

Badania prowadził mgr Zdzisław Bolek.
Finansował WKZ w Katowicach. Pierwszy
sezon badań. Cmentarzysko kultury łuzyc-
kiej z okresu Hallstatt D i lateńskiego A.

Stanowisko położone jest na terenie małego zagajnika sosnowego, zwanego "Sycki", 1,5 km od Turowa. Ogółem wyeksplorowano 8 grobów ciałopalnych, w tym jeden grób jamowy i jeden obsypany szczątkami stosu. Groby występowały na głębokości 15-30 cm. Pochówki były bardzo ubogo wyposażone zarówno w ceramikę jak i metale. Zawierały one jedynie popielnicę, w której często umieszczone było mniejsze naczynie, miseczka lub czarka. Tylko jeden grób /6/ był nieco bogatszy. Był to grób ciałopalny popielnicowy obsypany szczątkami stosu. W grobie tym, pośrodku jamy grobowej ustawiona była duża baniasta popielnica w szyjkę której wciśnięty był większy kamień. W popielnicy pomiędzy przepalonymi kośćmi znajdowała się szpila żelazna z główką zawiniętą w oczko oraz skręt z drutu brązowego.

Od strony południowo-wschodniej popielnicy, na głębokości 70 cm znajdowała się płytka miseczka, natomiast od strony wschodniej popielnicy, na głębokości 75 cm znajdował się mały gliniany przęślik.

Przewiduje się kontynuowanie badań.

MARCINÓW, pow. Żagań
Stanowisko 1

patrz okres lateński

MARIANKI, pow. Rybin
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Toruniu

Badania prowadził mgr Januariusz Janikowski.
Finansował WKZ Bydgoszcz i Muzeum Okręgowe
w Toruniu. Cmentarzysko ciałopalne z okresu
Hallstatt D.

Stanowisko położone jest około 700 m na zachód od drogi łączącej Brodnicę z Rybinem, na niewielkim piaszczystym wzgórzu, na polach ob. ob. W. Teski, E. Łapkiewicza i F. Szałeckiego.

Przebadano teren o powierzchni ca 485 m², na którym odkryto i wyeksplurowano 8 grobów ciałopalnych, 2 stopy ciałopalenia oraz 2 paleniska. Część odkrytych grobów była w górnych partiach zniszczona. Wśród grobów 2 były jamowe czyste a 6 popielnicowych, w tym 2 groby były skrzynkowe, zawierające od 3 do 9 naczyń glinianych. Na wyposażenie grobów składał się prawie wyłącznie materiał ceramiczny. Odkryto tu naczynia baniaste o lekko stożkowej lub prawie cylindrycznej szyjce zawsze gładzonej i brzuścu niekiedy schropowaconym, przeważnie o barwie ceglastobrunatnych, szarobrunatnej, czasami czarnej.

Z zabytków metalowych wymienić należy znalezione w zniszczonym grobie dwie żelazne szpile, z których jedna posiada główkę rozklepaną i spiralnie zwinętą, druga posiada łabędzią szyjkę i płaską, tarczowatą główkę.

Odkryte dwa stopy ciałopalenia /obok siebie/ posiadały wymiary: stos 1- 210x190 cm i stos 2 - 185x140 cm. Zawartość stosu stanowiła bardzo duża ilość przepalonych kamieni polnych, które w układzie pionowym tworzyły od 3 do 4 warstw. Prócz tego wystąpiła duża ilość węgla drzewnych z niewielką ilością spalonych kości ludzkich oraz niewielka ilość drobnych ułamków ceramiki.

Odkryte dwa paleniska posiadały formę nieregularną o zbliżonych wymiarach: 120x100 cm. Zbudowane były z polnych kamieni, zlepionych gliną, która posiadała zabarwienie intensywnie czerwone. Z materiału zabytkowego wystąpiły nieliczne, drobne ułamki ceramiki.

Na podstawie odkrytego materiału zabytkowego wstępnie można datować to stanowisko /cmentarzysko/ na koniec okresu halstattckiego.

MIERZYN, pow. Piotrków Trybunalski
Stanowisko 1

Muzeum w Tomaszowie Maz.

Badania prowadził mgr Marcin Gąsior,
Finansował WKZ w Łodzi, Pierwszy sezon
badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury
wschodnio-pomorskiej z wczesnej epoki
żelaza /Hallstatt D/ .

Stanowisko znajduje się na ornym polu w odległości około 250 m na południe od drogi Mierzyn-Rozprza i około 200 m na zachód od cmentarza parafialnego.

Odsłonięto 21 grobów skrzynkowych o różnym stanie zachowania. Komory grobowe zbudowane z płaskich głazów, rozmiarami nie przekraczały wielkości 1 m x 0,6 m i występowały na głębokości 0,2-0,3 m. Wyposażenie grobów było